

Шэкюгьум
и 4-р –
льэпкъ
зыкыныгъэм
и Маф

*Адыгэ Республикаем
щыпсэухэу
льэтэнгъэз
зыфэтшилхэрер!
ТичылIэгъу
льапIэхэр!*

Лъэпкъ зыкыныгъэм и
Мафэ фэшI тыгу кыдде
Изу тыштуфэгушо!

Урысыем щыпсэурэ
льэпкъ зэфэшхъафхэм язы-
кыныгъэрэ язэкъотныгъэр-
э ятамыгъеу щыт мы
мэфэкIыр. Мы мафэм ти-
хэгъэгүи, ащ итарихъи та-
рэгушо, Урысые къэралы-
гъом хэхъоньгъе едгээши-
ным тыхыфеIсты.

1612-рэ ильесим цыф
жъугъэхэр зэрэзэкоуцогъа-
гъехэм тикъэралыгъо ита-
рихъкIэ мэхъанашо шагъ.
Лъэпкъ зыкыныгъэм Уры-
сыер нахь лъэш зеришIыгъэр
тятэжсэ ташхъафхэм ящи-
сэ къеушихъаты. Хэгъэгур
ыпекIэ лъыкIотэним тегъе-
психъэгъэ стратегическэ
тишэрилхэм язешIохынкIэ
льэткъхэм языкыныгъе иши-
кIэгъе дэдэу щыт.

Адыгэ Республикаем ис-
льэткъхэм азыфагу зэгур-
ыоньгъэрэ зэгъунэгъу зэфы-
щытыкIэшIухэмрэ зэриль-
хэм, Йофым алэ зэрекурэм,
ячыгу шу зэральэгъурэм
яшIуагъэкIэ тыйдэрэ лъэ-
ныкъу гъэхъэгъэшхохэр
тапэкIи зэрэщашIыцхэм,
тиреспублики, зэрэхэгъэгоу
хэхъоньгъе зэрарагъашIы-
щтым тицыхъе тель.

Ныбджэгъеу ланIэхэр,
тыгу кыддеIэу тышту-
фэлъяло псачуныгъе пытэ,
щыкIэшIу шуцIэнэу, ма-
мырзу шуцIенеу, Адыгэ
Республикэми, Урысыеми
апаа текIоныгъакIэхэр шу-
шIынэу!

Адыгэ Республикаем
и Лышхъэу
Къумпил Мурат

Адыгэ Республикаем
и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ

Лъэпкъхэр зэфэзыщэрэ диктант

Этнографическэ диктантышо тыгъуасэ Адыгеим щатхыгъ. Йофтхабзэр Урысые Федерациим исубъектхэм зэклэми ашыкIуагъ. Лъэпкъхэм языкыныгъэ и Мафэ ехъуллэу ар зэхащагъ.

Мынг фэдэ йофтхабзэ Уры-
сыем ящэнэрэу щырагъэко-
кы. Алерэ ильесим къыщегъэ-
жъагъеу тишъольыр чанэу ащ
хэлажъэ. Диктантыр ытхы шло-
игъю хэбзэ къулыкшIэхэр,
ведомствхэм ялофышIэхэр,
общественнэ организацихэм
ялъыкIохэр, журналистхэр, сту-
дентхэр Адыгэ къэралыгъо уни-
верситетым инаучнэ тхыль-
еджапI къеклонIагъях. Пстэум-
кли нэбгыри 140-рэ йофтхаб-
бзэм хэлэжъагъ.

Диктантыр тикъэралыгъо щы-
псэухэрэм ямызакъо, іækы-
бым щылхэрэ зэрепхых. Гъэ-
сэнгъэз, гражданствэу ялэм
емыльтыгъеу, урысыбзэ дэ-
гъюу зышIэхэрэй йофтхабзэм
къыхэлжъэнхэ амал ялагъ.

Зэхэшаклохэм тызэрэща-
гъэзогъэмкIэ, йофтхабзэм
ишIуагъэкIэ тикъэралыгъо щы-
псэурэ лъэпкъхэм шэнгъэу
аIэкIэлхэрэй къэлэгъошт, язэг-
рыоньгъе пытэшт.

— Йофтхабзэм мынгэ ап-
рэу сыхэлажъэ, ау блэкыгъэ
ильесим атхыгъагъэм сеплыгъ,
диктантыр зыфэдэштэм зы-
щыгъэгъэзогъагъ.

Мынг лъэпкъ зэфэшхъафэу ти-
къэралыгъо щыпсэухэрэм афэ-
гъэхъыгъеу нахьыбэу уеджэ-
ним укыфегъэуущы. Йофтхаб-
зэм лъэпкъхэр зэрепхых, уита-
рихъ нахь куоу зэбгъэшIеним
уфещэ, — къыIуагъ АР-м иоб-
щественнэ движениеу «Адыгэ
Хасэм» итхаматэу Лымыщэ-
кью Рэмэзан.

Хэкум къэзыгъэзэжыгъэхэр
щылхыгъэм хэгъэгъозэгъэнхэм-
кIэ Адыгэ республике Гупчэм
ипащэу ГъукIэл Асхъад къызэ-
риуагъэмкIэ, зиушэтынэу, шэ-
нгъэу IэкIэлхэрэй ыгъэунэфы-
нэу йофтхабзэм хэлажъэ. Зэ-
фэхысыжыгъэм къыгъэльгъо-
рам елтыгъеу ишIэнгъэхэм
зэрахигъэхъоштим пылышт.

ТапэкI къызэрэшхэзгъэшы-
гъэу, къулыкшI зэфэшхъафхэм
лоф ашызышIэхэрэм ямызакъо,
ныбжыкIэу диктантыр зытхы-
гъэр макIэп. Мэкулэ Фатимэ
Адыгэ къэралыгъо университеты-
тим иапэрэ курс щеджэ. Мынг
фэдэ йофтхабзэм зэрэшшIеэштэр
кIэлэгъеаджэм къариуагъэти,
пшэшшIэжъын лъэшэу шогъэ-
шIэгъон хъугъэ.

— Алерэ непэ мынг фэдэ
диктант стхышт. Лъэпкъ зэфэ-
шхъафхэм, тарихъим афэгъэ-
хыгъе упчIэхэр зэритицхэр

зэхэсхыгъэ. Тикъэралыгъо щы-
псэурэ цыфхэм яшэн-хабзэ-
хэр зэрэсшIэрэц сиушэтышт,
сишIэнгъэхэм зэрахэгъэхъо-
штим сиылышт.

Дунаим нэбгыре миллиард-
и 7,5-рэ зэрэшшIеурэ йофт-
хабзэм ипэублэ къыщауагъ.
Ахэр лъэпкъ зэфэшхъаф ми-
ни 5 мэхъух. Шэн-хэбзэ дахэу
ахэлтымкIэ зэдэгушащээзэ, лъы-
тэнгъэ, шхъэкIэфэнгъэ зэ-
фырIэу зэдэпсэунхэм мэхъа-
нэшхо иI. Этнографическэ
диктантыр фэдэ йофтхабзэм

хэр зэгурыоньгъе ахэлтын
ильэмиджых.

Диктантыр упчIэ 30-у зэхэ-
тыгъ. УпчIэ 20-р пстэуми аль-
иэсшIыгъе, 10-р шьольырэу
зыщахырэм нахь фэгъэхы-
гъягъях. ГъэцэкIэн 30-р къа-
шынымкIэ таькыр 45-р къа-
ратыгъ. ЗекIэ тэрэзэу зышы-
гъэмэ анахьыбэу балли 100
къахьыт.

Адыгэ Республикаем и Пре-
мьер-министрэ игудээу Ната-
лья Широковам этнографиче-
скэ диктантыр зетхым үүж игу-
пшысэхэмкIэ журналистхэм
къадэгощагъ. Ащ къызериу-
агъэмкIэ, цыфхэм ильэпкъ ита-
рихъ, зыдэпсэурэ лъэпкъхэм
яшэн-хабзэхэр зэригъэшIен-
хэм йофтхабзэр фэорышиш.

— Лъэпкъхэм языкыныгъэ
и Мафэ ехъуллэу зэрэзэхаш-
гъэм мэхъанашо иIэу сэ-
лыштэ. Непэ къеклонIагъэхэм
ялъэпкъ уасэ зэрэфашишIэрэц,
ягъунэгъухэм шхъэкIэфэн-
гъэ зэрафыряIэр къахэшчи-
щтыгъэ, — къыIуагъ Наталья
Широковам.

2018-рэ ильесим шэкю-
гьум и 10-м сайтэу www.mireho.ru цыфхэм диктантымкIэ
джеуп тэрэзхэр къихьаштых.
Цыфхэм баллэу къахьыгъэр
тыгъэязэм и 12-м мы сайтим
къырагъэхъашт.

Гъонэжжыкъо Сэтэнай.
Сурэтхэр юшынэ Аслъян
тырихъгъэх.

Социальнэу ухъумэгъэнхэм анаIэ тет

Урысые Федерацием зыкъеухъумэжыгъэнымкэ иминистрэу Сергей Шойгу тхамэтагьор зызызерихъэгъэ селектор зэхэсигьо тыгъуса щылагъ.

Дзэм къулыкъу щызыхъынхэрэм, ахэм яунагохэм арыс-хэм социальнэ фэло-фашлехэр афэгъэнцкэлгъэнхэмкэ гумэ-кыгъо къызыпкырыз Ioфыгъохэр дэгъезижыгъэхэ зэрэху-рэм, Урысые дээ-патриотическэ движениеу «Юнармия» зы-фиорэм, джащ фэдэу УФ-м и Улшыгъе Клауччехэм япхыгъе культурэм ыкчи зыгъэпсэфын-пэ паркэу «Патриотым» хэхъонгъэхэр ашынхэмкэ амал-пэ щылхэм зэхэсигьом хэлжэхэрэр атегущылгъэх. Ioф-тхабзэм хэлжэхъягъ Адыгэ Республиком и Лышхъеу Кумпил Мурат.

Сергей Шойгу зэхэсигьом пэублэ псальэ къышишыиэз, Ioфыгъоу зытегущыиэштхэм, егъеджэнхэу (учение) зэхажа-гъэхэм зэфхэхысийжэу афэхъугъэхэм кэлкэу къащуюцугъ. Дзэм къулыкъу щызыхъынхэрэр, ахэм яунагохэр социальнэ ухъумэгъэнхэр пшээриль шхъял-иэу министрствэм ыпашхъе зэрэштыр хигъенэфыкыгъ.

Селектор зэхэсигьом хэлжэхэрэм ашыщэу апэ гу-щылэр зэрратыгъэр Адыгэим и

Лышхъх ары. Республиком ипащ къызэриуагъэмкэ, пшэ-рыль шхъялэр — цыфхэм ящиэкэл-псэукэ нахыншу шыгъэнэр агъэцакээз, социальнэ пшээрильхэр зэшшуахых, аш ххъях этишольтыр дзэм къулыкъу щызыхъынхэрэм яло-фыгъохэри. Федеральне хэбзэгъеуцугъэм къыгъэнэфэрэ шапхъэхэр шуагъэ къытэу гээцкэлгъэнхэр республикэм ихэ-бзэ къулыкъуахы япшээриль шхъял. Мыщкэ Къыблэ дзэ округгым зэпхынгъэ дырьэу Ioф дашэ. Адыгэим къулыкъу щызыхъынхэрэм ясабийхэм зэ-кэми кэлэццыкы ыгыншэхэм, еджаплехэм чыплехэр ашара-гъэгъотыгъэх.

— **Дзэм къулыкъу щызыхъынхэрэр нахыншэу зычи-псэухэрэ район цыкло «Михайловэм» нэбгырэ 240-мэ атэлтигэгэ кэлэццыкы ыгыншэу къызэлгээлтэхыгъ. Джащ фэдэу кэлэеджэкло 1100-рэ зычэфшт еджаплэ мы чы-пэ дэдэм Ѣыдэгъэпсийн ило-фыгъо джырэ ухьтэ зэхэтэ-фы. 2018-рэ ильэсийм дзэм къулыкъу щызыхъынхэрэм**

яунагохэм арысхэм Ioф-шэлпэ чыплэ ящиэлгээу аш-фытегъэпсихъэз къулыкъум зыкыфагъэзагъэп, — къыуагъ Кумпил Мурат.

Общественнэ движениеу «Юнармии» хэхъонгъэхэр ышынхэм епхыгъэ Ioфшэнэр 2016-рэ ильэсийм къыщегъэжая-гъэу республикэм зэрэшагъэцакээр ыкчи мы лъэнэхэном мэхъаншо зэрэратырээр АР-м и Лышхъх къыхигъэшыгъ. Аш икутамхэр муниципальне об-разованиехэм зэхээми къаща-зэуахыгъэх. Отряд 36-рэ зэхажа-гъэх, ахэм нэбгырэ 1219-рэ ахэт.

— **Движениер кэлэццыкы-хэм, ытахъохэм, ныбжыкэ-хэм зэрэшахъорэм ишихъят мы ильэс закъом аш нэбгырэ 500-м ехъу зэрэх-хягъэр. Юнармейцхэр зы-хэлжэхэрэ Ioфтхабзэхэм япчагы нахыншэ мэхъу зэ-пыйт. 2018-рэ ильэсийм шьолыр къутамэ Ioфтхабзэз 70-рэ фэдэз зэхицагъ. Ти-кэлэхэм гэхъэгъэшхүхэри ялх. Гушылм пае, Мыекъо-**

пэ дээ-патриотическэ клу-бэу «Вертикалыр» Ioфтхабзэу «АрMi-2018» зыфи Io-рэм хэлжэй, Къыблэ федеральне шьолтырэм исубъектхэм якомандэхэм азыфагу апэрэ чыплэр къыщидыхъгъ. Джащ фэдэу юнармейцхэр лышхон Ioфтхабзэхэм ахэлжэх, Хэгъэу зэошхом хэкодагъэхэм ясаугъэтхэр агъэкабзэх, нэмэхкэу зэ-шуахыэрэ макэл. Общест-веннэ движением хэхъонгъэхэр ышынхэм тинал тет, къихьашт ильэсийм аш пэлд-гэхээрэ мылькур фэдитуула нахыншэ ташын гухэль ти, — къыуагъ АР-м и Лышхъх.

УФ-м и Улшыгъе Клауччехэм япхыгъэ культурэм ыкчи паркэу «Патриотым» иккута-мэ шьолтырэм ышынгъэным илофыгъо джырэ уахьтэ зэрэхапльхэрэр республикэм ипа-щ къыхигъэшыгъ. Пшээрлыр зэшшохыгъэным фэш Къыблэ дзэ округгыр, АР-м идээ комисариат, ДОСААФ-м иотделениеу Адыгэим щылэр, ветеран организациихэр ыкчи нэмэхкэ ведомствэхэр зыхэлэ-

жэхэрэ зэдэгүүшлэгъухэр ра-гъекокых.

— **Тиньбжыкэхэм яхэ-гъэту шу алъэгэуу пүгъэн-хэм фытегъэпсихъэз къо-шэнэри Адыгэим зэрифэшьу-шэу щызэхэшагъ. Мыщкэ пшээрлыхэр гъэцэлгээн-хэм тинал тедгээтышт, — къыуагъ Кумпил Мурат.**

Адыгэим дзэм къулыкъу щы-зыхъынхэрэм ялофыгъохэр зэхэ-фыгъэнхэмкэ Ишынгъэтуу къафэ-хуухэрэ профильнэ министерст-вэм, аш ипащуу Сергей Шойгу, Къыблэ дзэ округгым икоман-дование зэрафэрэ АР-м и Лышхъх къыуагъ. Зэпхын-гъэтуу ялэр тапекли агъэптигэнэ зэрэфхэхазырхэр хигъенэ-фыкыгъ.

Къулыкъу щызэхэшагъ социальнэу ухъумэгъэнхэмкэ, нэмэхкэ Ioфыгъохэмкэ Адыгэим ишээрлыхэрэр дэгъу дэдэу зэригъэцакэхэр Сергея Шойгу къыхигъэшыгъ, ашкэ Ioфыгъо зышэрэ АР-м и Лышхъх къы-фэрэзагъ.

ТХАРКЬОХЬО Адам.
Сурэхэр А. Гусевым тири-хыгъэх.

Ильэсикээ изыфэгъэхазырын

Лъэпкъ джэгуальэхэмкэ агъэдэхэшт

Лъэпкъ нэшанэ зиээ ильэсикээ джэгуальэхэм яшын фэгъэхыгъэ апэрэ шьолтыр зэнэкьюкур Адыгэим щаублагъ.

Аш къирахылэрэ джэгол-ле анах дэгъухэм республикэм иелкэ шхъялэр агъэдэхэшт. Аш фэдэ унашьо ашыгъ зэнэкьюкур изэхэшаклохэу — лъэпкъ художественнэ Iэмэ-псымхэмкэ я Ассоциации, АР-м культурэмкэ и Министерствэ Адыгэим лъэпкъ куль-турэмкэ и Гупчэ.

Тишольтыр ит еджаплехэм ачлэс кэлэеджаклохэр зэхээмы Ioфтхабзэм къирахылэрэ джэгуальэхэм мэфэкэ нэшанэ ялэн фае.

Шэкъогъум и 1-м къыщегъэхъягъэу тигъэгъазэм и 1-м нэс зэнэкьюкур клошт. Зынэбгырэм джэголи 3-м нэс къирахылэрэ ылъэкишт. Зэнэкьюкур къирахылэрэ джэ-

гуальэхэм яинагъэ сантиметри 5-м къыщегъэхъягъэу 9-м нэсмэ нахыншүйтэу зэхэшаклохэм къагъэнэфагъ.

Адыгэ Республиком культу-рэмкэ и Министерствэ къызэ-ритырэмкэ, Ioфтхабзэм хэлжэхъягъэхэр зэхээтийнэфагъ. Текноныгъэр къидэзыхыгъэ ыкчи

лауреат хуульэ нэбгыри 10-р Адыгэим иелкэ шхъялэр къы-рагъэблэгъэштых. «Промыслы и ремесла Адыгэи» зыфило-рэ музеуу ашыщтым кэлэ-еджаклохэм ялофыгъохэр ща-уяаинхэу зэхэшаклохэм агъ-нафэ.

Гъонэжжыкъо Сэтэнай.

АДЫГЭ ХАБЗ

ГУМ НЭСЫРЭ МЭКЬАМЭХЭР КЬАТЫ

Лъэпкъхэм анахыжъэу адыгэхэм ямузыкальнэ культурэ ильэс пчагъэхэм зипсихъагь. Лэшлэгъухэм къаклоцл адыгэхэм зерахъэгъэ лыхъужынгъэр, ягупшисэхэр, ягукаехэр лъэпкъ мэкъамэхэм ахэтэльагьох.

Адыгэмэ лъэпкъ музыкальнэ Іэмэ-псымэхэм лъытэнгъэшко афашлэу щытыгь: унэ дэпкъхэм апальщтыгъэх, анах къельэгъорэ чылпэхэм агъацуущтыгъэх. Аш даклоу, ахэм ямэкъэмэ жынчхэм ядэунхэр пстэумы якласэу зэрщтыгъэр тарихым нафа къешы.

Мэкъамэр къэзитырэ Іэмэ-псымэхэм цыфым изыт, изеклюаклэ, нэмыхкхэм зерафыщтыр зэблахъун альэкъыщт. Лъэпкъым идин, изэхэтыклэ, икультурэ мэкъамэр пытэу епхыгь. Цыфыгъэ ахэлэу, зэфэчэфхэу, шуклэ зэхэтихэм пае агъаффедэ.

Тильэпкъ Іэмэ-псымабэ мэкъамэхэр къатэу илагъэх: шыклэпшинэр, шонтырлыр, къамыллыр, пхэкъычыр, пшынэр.

Пхэкъычыр

Анах зэльашлээрэ ыкли агъаффедэрэ Іэмэ-псымэхэм пхэкъычыр ашыщ. Мир хэмэйтэу зы мэфэкл реклоклырэп. Мэкъамэр зыпкъ итэу адэр музыканхэм къирағъэлоним пхэкъычыр фэорыишэ, къашохэрэми аш ыклюачлэ зэхашлэ.

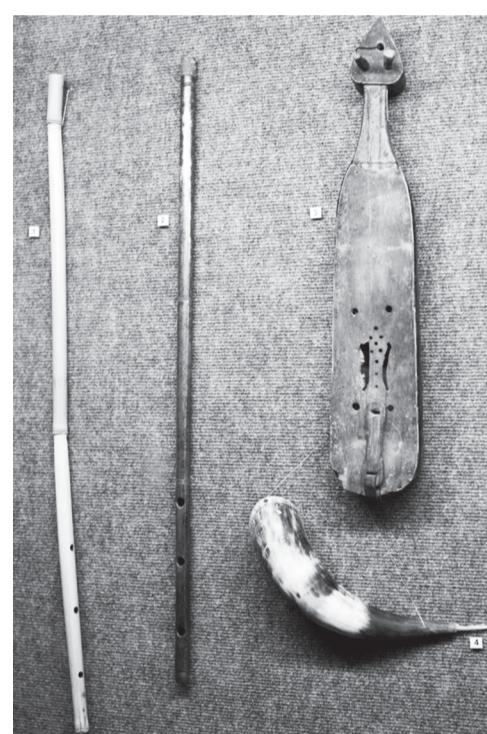
Пхэкъычым утооним Іепэлэсэнгъэ гъэнэфагъэ зэрэхэлтын имызакъоу, клочлэ дэгтүүи ишкылагь. Ары сидигүүи ар хульфыгъем зыкылыгъэу хэбзагъэр.

Пхэкъычыр анах агъэлэглээрэ пкынгъохэм ашыщыгь ыкли шыблэ гъогьо мақъэм итамыгъэу щытыгь. Адыгэмэ алощтыгь: «Егашлэм шым тытесэу къэтхыгь, шым тытесэу орэдир тыусыгь, шылтэмакъэр – тыгу икъитео мақь». Арышь, зы лъэнэкъомки пхэкъычыр шылтэмакъэм рапхыщтыгь.

Пхэкъычыр зышыщтыгъэхэм баев агъеклэраклэштыгь тыхынкхэ, дышлэкхэ, тхылхъеклэ. Джыре Іепэлэсэхэмий а хэбзашлур лъагъеклюате.

Къамыллыр

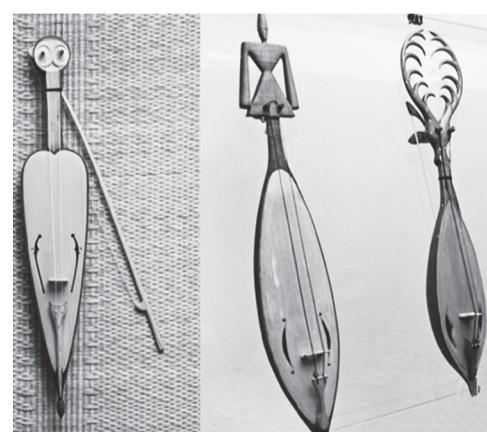
Ешхээзээ къызэрагъалорэ Іэмэ-псымэхэм аудыгэхэм ялагъэхэм къамыллыр, сиринэр ыкли бжээмийр ашыщы. Анах зэльашлэрэр къамыллыр ары. Үцли къытэхыгь ар зыхашыкъыщтыгъэм. Къамыллыр орыжымэ къарэклэ. Анах тэрэзир къыхахыти, ыклоцл нэкльу зы цылэм гъуанхэр фашыщтыгь. Зэклэ къашох мэкъамэхэм аш къирағъалоштыгъэх. Хъаклэштым жъугъэу щагъаффедштыгь.

Къамыллышхэм аш шыор, къэтабэр ращэкыщтыгъэх, ыцылпэхэр тыхынкхэ агъеклэраклэштыгь. Узылэпшизьэрэ мэкъамэу къамылым къытэштыгъэр джы къызэнсэгъэми зикласэхэр щылэх. Къамылапшэхэр хульфыгъагъэх ыкли анах лазэу альтиштыгъэхэр Дзыбэ Хадж, Хатикье Шумах, Нэгурэкъо Макл, Къоджэшлэо Бирам, нэмыхкхэри.

Шыклэпшинэр

Мэкъамэр къэзитырэ бзэпс Іэмэ-псымэхэм мир ашыщ. Джынэ тоф хэ

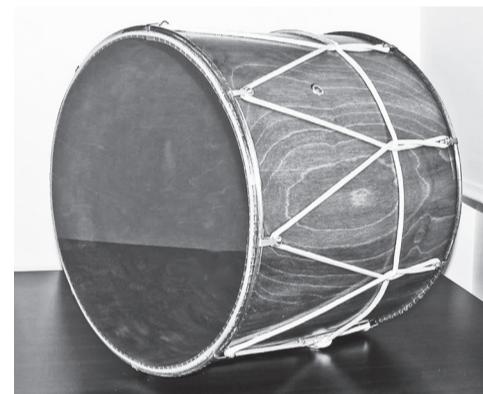

лэу узылэпшизьэрэ Іэмэ-псымэхэм шыклэпшинэр ахалтиштыгь. Ар клаим хашыкъы. «Цыф бзаджэхэм» ащаухуумэу алоти, нахыбэрэмкхэ унэм къыщырағъалоштыгь ыкли къэмлэн зэтеуубагъэм дэлтэу айгыщтыгь. Нэ зэрэтирамыгъэфэштым пае ар шүнкхэм, урамым къыщызэтирахыщтыгъэп ыкли зыдэльим къэкырэ уцхэм ядагъэ щафэштыгь.

Джыре лъэхъяным мақлэ шыклэпшинэр зэрагъаффедэрэ. Анах зэльашлэрэ шыклэпшинау тилэр Гъуклэ Замудин, аш ныбжыкхэри регаджэх.

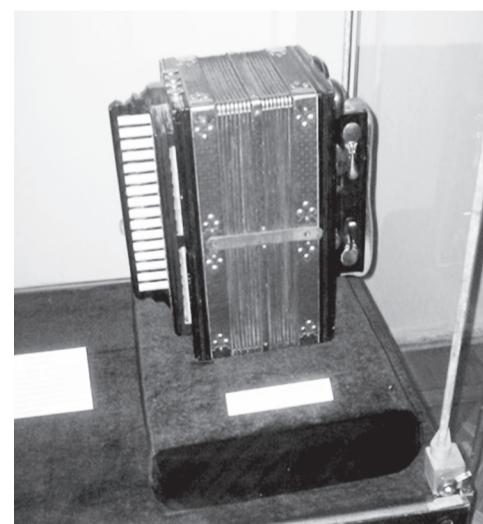
Шъон-тырыпэр (барабаныр)

Тео мэкъэмэ ин къытэу мир агъаффедэ. Шъо плоклэ пкье гъэгъугъэ укъэбзагъэр пхээ хураем ыцылптилуклэ къыращэкъы. Үклоцл нэкль, шлом теохэ зыхыкхэ мэкъамэ къеты. Шъонтырыпэм теорэм пшынаом дыригъэштэн фае.

Пшынэр

Мы уахтэм нахь агъаффедэхэрэм адыгэ пшынэр ашыщ. Я 19-рэ лэшлэгъур ары нылэп мир къызежьагъэр. Пшынэр

инэп, пынкхэ, зепхъанхи, бгъаффедэнхи іэрыгэфгъу. Бгъуитумкхэ пшынепкъхэр гъэзагъэх, ыгузэгү пшынэ ныбэр ит. Сэмегумкхэ – іэпищ, одыджыныр гъэзагъэх, джамбгъумкхэ – зы сатырэу іэлэп 12.

Адрэ Іэмэ-псымэхэм мир ябгыапшэмэ, пшынэм клочлэшко хэль, ау мақъэр лъэшыщэу къызэритирэм фэшл ижъирэ орэдхэм тэлкэ афытгъэпсихъагъэп. Ар къэшшо орэдхэмкхэ епнолэшшүүтэп ыкли непэ адыгэ пшынэр хэмэйтэу зы мэфэкл реклоклырэп.

Пшынэо Іэзэ дэдэхэу зыцлэ тарихым къыхэнагъэу тилэр мақлэп: Хъагъэудж Мыхамэт, Аульэ Олэгъэй, Джэнчэтэ Къуинэшшу, Тэмзэкъо Алый, Лъэцэрэкъо Ким...

Мэкъамэ къэзитырэ Іэмэ-псымэхэу тильэпкъ илагъэхэмий, джы илхэмий адыгэ культурэм, хабзэм чылпэ гъэнэфагъэ щаубытгъигь. Цыфым игушхъэлэжыгъэ орэдым къыреотыкъы. Джы шхъэихыгъэу зэрэзэдэгүүшлэхэрэм фэдэу пэсэрэ зэмэным щытыгъэп. Цыфым ыгу ихыхыкъирэр, зэгупшисэрэр орэдхэмкхэ, гъыбзэхэмкхэ къыраотыкъыщтыгь. Ахэр Іэмэ-псымэхэм къарагъаюхэ зыхыкхэ, мэкъамэр гум хэтысихъэштыгь. Тхаклохэм адыгэ мэкъамэм гүшлээ дэхабэ фатхыгь. Гъэмэфэ пчадыжыкъым пцашхъом къылорэ орэдым, тыжын гогоним ильэдерэ псынэпсүм ымакъэ егашлээм фагъэдагь.

Зэльашлэрэ тхаклоу Мэшбэшлэ Исхъакъ адыгэ пшынэм фэусагь:

Адыгэ пшынэу іэлэ пшыкүлтүр,
Зэклэми уапшь – удах, учан.
Узызэхэсхырэм, чылпэл лъэкъуитүр
Цысфэмэшлажэу сыкытихъан.
Зэклэми уапшьэу сюмэ, нэмыхкимэ
Щхэн зэрашыщтри сымышлэу щытэп.

Сльэлкъ уримакъэшь, гум укъэмыкимэ,
Хэта къэкыщтыр? Ош фэдэ щылэп!..

Уахътэмрэ цыфхэмрэ

Зыщагъэпсэфы, къышчэх, щэджэгүх

Мыекъопэ къэлэ паркым аужыре ильэсхэм зызэрерагъэушомбгуягъем ыкчи зэрээтырагъэпсихъагъем фэшъхъафэу ар цыфхэм-зыгъэпсэфыиэ закъоу щымытыжъэу, спортивнэ площацкэ иным фэдэ хъугъэ.

Цыфхэр нахьыбэрэмкэ мэфэк мафэ хъумэ е зыгъэпсэфыгъо уахътэхэр ары мыш кызыкулштэгъягъэр. Джи гъе реням пчэдыжым къышчэхъягъэу цыфхэр нахьыбэу къаклоху хъугъэ. Ахэр зипсауныгъэ фэгумекъхэрэр ыкчи кызызетезыгъанэ зышлонгъохэр ары.

Ахэм ащишэу Набэко Аслын мыш къаклоу зыщиригъэжъягъэмкэ тызеупчым, паркыр жъэу зэпичизэ цыфхэм къышакухъэу ыкчи къышачыхъэу зельэгъум, игуалеу ежыри кызызерахъягъэр къитиуагъ. Къалэм ичыпэ зэфэшхъафхэм, тъогухэм къащизыкъухъэштэгъэхэр джи паркым къаклохэ хъугъэ. Гущыэм пае, Мыекъопэ паркыр шлодахэу ыкчи шлонгупсэфэу Минскэ нэс къикызэ Раиса Артеменкэр ильэситф хъугъэу ипхъорэльф дэжэ Мыекъуапэ къэклөшь, гъе реням къэлэ паркым къышекухъэ. Ылъакъохэр мэузых, зэхэпшыхъягъэх, зэблихынхэр къехъылтэхы. Ару щитми, мафэ къэс паркым макло, апэрэ тетысихъапэу ыпэ къифэрэм нэсышущтыгъэмэ, джи яшнэрэм нэс зэрэклөшүрэм щэгушуклы.

Налбай В.-р псынкэу къэзыкъухъэхэрэм ащиш. Плиткэлэ пкэгъэ лъэсгогухэу паркым щагъэпсигъэгэ пстэумэ ашылъэгъ, тетысихъапэм къэритэу упражнениехэр къашиштэу урихылштэ. Зы килограмм лые зыхигъахъорэп, иклюаклэ фэдэу ыпкыкчи псынкэ.

Ильэс 25-рэ фэдиз хъугъэ сипсауныгъэ сизыфэсакъырэп. Маклэу сэшхэ, сыгу римыхырэ шхыныр къаигъэ сшырэп. Амал сиэмэ, зы пчэдыжым блэсмыгъэлэй паркым сыкъэлэ, — къиотагь Налбай. — Фаемэ, ипсауныгъэ пае зы сыхат мафэм къыхэзымыгъэкын щылэп. Узескэ, къэмыйкъухъэмэ е къэмичыхъэмэ зыгорэ къипшыкъэрэм фэдэу охьу.

Налбай къэзыриорэмкэ, мафэм километри 5 — 6 фэдиз екло, ылхэм бэрэ заргээти, 50 — 60-рэ фэдизрэ. Нэужум лъэсгогухэр зээзыгырэ дэклэяпхэм адэчьеа. Клэклэу къэплюштмэ, ипсауныгъэ фэсакы ыкчи къегъэгүнэ.

Скандинавскэ бэшиту ыыгъэу лъэсгогухэр къащизыкъухъэрэ Наталье гущыэгъу тыфхъуугъ. Ильэсич хъугъэ ар скандинавскэ клюаклэм зыпильыр.

— Сыблыпкъхэри стхыци и узыхэу, эзкэлэулгагъэху сыхуягъагъ. Иэзэгту уцэу къысфирхыкыгъэхеми сяшвуагъ, массажи язгъешыгъ. Узыр ахэм агъеупабжъэштэгъ, ау уахътэ зытекыкэ, къежъэжкыицтэгъ, — elo аш.

Скандинавскэ клюаклэм ар езигъесагъэр инэлсэ бзыльфыгъ. Бэшхэр къеэзигъэшфыгъхэри, тэрэзэу ыгъэфедэхэу езигъесагъэр ары. Аш лъэшэу зэрэфэрээр Наталье къитиуагъ.

— Бэшхэр ымыыгъими цыфыр псынкэу клон ельэкы, сыда ахэм мэхъанэу ялэр? — тэупчыгъ бзыльфыгъэм.

хэм язакъоуи, куп-купэуи къашакухъэ. Күшхъэфачъэм тесхэри, ахэр йэклэ къызыдэзышкылхэрэри уапэ къефэх. Ныжыкъэхэм ашышхэм паркыр къацыхъхэ. Тыдэклэ зыбрэзагъэми гъогухэр къабзэх, чыгхэм «бжыхъэ-джанэхэр» зэфэмыдэху «къызылтагъ», жыр чынэгэтиг. Шхъэгүашэ илс ичэе макын гур ыгъэрэхъатэу къэу. Къушхъэу къэлтагъохэрэм пщэгто коренхэр къашхъашхъэхэуи къыхэкы.

Паркым ичыпэ зэфэшхъафхэм, чыгышихом ачлэгхэм бзыльфыгъэ купхэм йогар, цигуныр ашызэргэгашэ, нэмыкын упражнениехэри къышашых.

Бассейним шхъафхэ игугъу къэпшиныр тэфэ. Гъемафэм мыш ынэпкъхэм цыфхэр ализыгъ, псым зыщагъэучылагэштэгъ. Жын дэдэу къаклоху хыкатито фэдизрэ псым хэсхэрэри маклэп, анахъэу ахэр зынбжж хэкъотагъэхэр ары. Хабзэ зэрэхъуугъэу, йонигъо мазэм бассейним псыр дагъэчыжыгъ. Пшъэшьэгъу зэфэхъу гъю ньюхэр къэклэшт гъемафэм эжэштых.

Ильэс заулэ хъугъэ бассейнээн ыбгы шылыкъэкэ тренажер зэфэшхъафхэр къызагъэуцэхэр, ахэм цыфхэр ализыгъ, псым зыщагъэучылагэштэгъ. Жын дэдэу къаклоху хыкатито фэдизрэ псым хэсхэрэри маклэп, анахъэу ахэр зынбжж хэкъотагъэхэр ары. Хабзэ зэрэхъуугъэу, йонигъо мазэм бассейним псыр дагъэчыжыгъ. Пшъэшьэгъу зэфэхъу гъю ньюхэр къэклэшт гъемафэм эжэштых.

Цыфхэм күшхъэфачъэм атэсхэу ыкчи щэрхэх цыкъухэм атэхэу стадионыр хъураеу къацыхъхэ. Стадион клоцьири афызэхуягъ, фаер дэхъэ, къышечьихъэ, зыщеуштэти.

Къэрэгүлхэм ащиш стадионым икъэлапчэхэр пчэдэжым сыхатыр 8-м къышчэжъягъэу пчыхъэм сыхатыр 10-м нэс зэрэзүхъгъэхэр къитиуагъ.

Паркыр, шылыпкъэмкэ, спортивнэ площацкэ иным фэдэ. Къэклэе пстэуми ыпкэ хэмийнээу аш дэт тренажерхэр, площацкэхэр, стадионыр агъэфедэ. Аш фэдэ чыпэ зэтгээпсихъэгъэ дахэтилэ зэрэхъуугъэу пае цыфхэр пашхэм афэрэзэх.

ШАУКЬО Аслынгуаш.

Зигъо зэхэгүүшүүлэгтэй

Гъогухэр щынэгъончъэнхэр зэкіми зэдырялоф

Щынэгъэм зеклоныр хэлхийнэу щитэп: цыифхэр тыди сидигүүи мурад ялэу гъогу төхөөх ыки хэти игухэль лынхэханымкэ анах мэхьанэ зилэр гъогур щынэгъончъэнхэр ары. Мы юфыгъор Урысыем имызакью, зэрэдунаеу анах зыгъэгумэккэ, зылтыгъялхэрэм ашыц. Гъогухэмрэ цыифхэмрэ анах лъашу гүун алтыгыгъен фае.

Апэрэмкэ, шапхъехэм адиштэрэ гъогу дэгүүхэр шыгъэнхэр; ятлонэрэмкэ, машинэхэр зезыгъихэр ыки лъесры-

сабыйхэр, кэлэцыкхэр, ныжкыкхэр бэу гъогухэм зэрэтеклиадэхэрэр ары.

«Сыда гъогухэр щынэгъончъэнхэм анахъэу ишиклагъэр?» зыфиоре темэр къызэлихэу ыки мы юфыгъомкэ къэуцирэ улчабэм джэуап аритэу гъэпсыгъагъэ зичэзыу юфтыхъабзэу «Безопасность на

клохэм зэфдэу гъогуриконымкэ шэпхэе гъэуцгъэу щынэхэр тэрээзу ашэнхэр. Машинэхэм арысхеми лъесрыкхомы гъогухэр щынэгъончъэнхэмкэ, зэфээмьдэ дэдами, пшъэдэкыж ял. Гъогухэр щынэгъончъэнхэр пстэуми узэдемиэу, ухэмьшлижээ зэшлопхын пльэкыщтэп. Анах гумэкыгъо инэу гъогухэм къатеххухъэхэр машинэ ззууткхэу цыифхэр зыхэкүадэхэу, шьобж инхэр атэзыщхэрэр ары. Гухэкт дэдэр

дорогах — мечта или реальность?» зыфиоре АР-м и Лъэпкъ тхыльеджаплэ чъэпьогъум и 30-м шылагъэр. Ар ыгъэхазырыгъ ыки зэрищагъ Лъэпкъ тхыльеджаплэ правовой информациемкэ игупчэ ибиблиограф шыхнаалу Емыж Аминэт.

Аш илэублэ гущылэ анах къыхэццагъэр гъогу щынэгъончагъэм имэхъянэ пстэуми агурыгъээгъэнхэр ары. Ульэсми, машинэр офими гъогуриконымкэ шапхъехэм уащыгъозэнхэр

ыки ахэр сидигүүи бъэцэлэнхэр, умыкухонхэр — джары анах шхьаалэр. Ареуштэу зэрэштийр хуугье-шлагъэхэм къашуихъяты.

Зигъо юфыгъомкэ юфтыхъабзэм къырагъэблэгъагъэх ыки хэлжэгъагъэх Краснодар краимрэ Адыгейимрэкэ Къэралыгъо гъогу лъыпльэн шьольын гъэлорышилпэ иотдел ишацэ игудзэу Т. Цохоровар, АР-м и МВД гъогуриконыр щынэгъончъэнхэмкэ и Гъэлорышилпэ иотдел инспекторэу З. Лъащэктэр, Адыгейимкэ гъогу-патруль къулыкъум иотдел инспектор шыхнаалу Д. Куликовыр, къалэу Мыеекуаплэкэ ГИБДД-м иотдел ишацэу В. Загайко, нэмыххэри.

Юфтыхъабзэм хэлжэгъагъэх Мыеекъопэ къэралыгъо технологиске университэтийн ыки аш и Медининэ институт йээзэнхэмкэ ифакультет ястудентхэр, тхыльеджэхэр, культурэм иофышэхэр.

Къэзэрэгъоигъэхэр мыш фэдэ юфыгъохэм атегуцылагъэх: гъогу тхыамыклагъохэр къызылкырыкыихэр, кэлэццыкхэм гъогухэм шьобжэу къашатырашэрэр ыки ар щыгъээзэгъэнхэм иамалхэр; рулым къэрысым ифитиыгъэхэр ыки ашкэ

культурэу, шыкхэ-зеклокэ амалэу ізкэлхэр зэригъэфедхэрэр (автошколэхэм яопыт).

Юфтыхъабзэм анах щыклагъэтхыгъэр, цыифхэм гъогухэм къашяхуулэрэ тхыамыклагъохэм япчагъэ хэмыхъомэ, къызэрэшмыкээр ары. Авариехэр нахыбэрэмкэ ешъуагъэхэу рулым зэрэлтэхэхэрэм, шапхъэхэр зерамышхэхэрэм, ашээрэ щызми, икью зэрэмгъэцакхэр къапкырыкхэу, еже лъесрыкхэри гъогум фэмыисакхэу, телефон гущылэ-

нэр зэпамыгъэу е атхъакумэхэм наушникхэр арьтххэу, апсэ яджахъом фэдэу, зэрэзклохэрэр зэрар къэзыхъэу специалист зэфэшхъафхэу мы юфым фэгъэзагъэхэу, ыгъэгумэкыхэрэм къауягъ. Хэти пытэу ыгу риубытэн фаер водительхэм гъогурикохэм яфитынгъэхэр ашэнхэр ыки сидигүүи зыфесакыжынхэу, яшынэгъээ къаухумэнир зэрэапэр ары. Гузэжъоныр щагъэзыенешынхэу, хэти ышхъээ фэгумэкыжынхэр анах мэхьанэ зил юфыгъоу юфтыхъабзэм хэлжэгъагъэм ашытагъ.

Гъогухэм языти ахэм ашызеклохэрэмкэ мэхьанэн зэриэр, Адыгейим гъогухэм яшын аналэ зэрэштийтэир юфтыхъабзэм къызыхагъэшыгъ. Къэнэжырээр цыифхэр зыфесакыжынхэр ыки гъогуриком фэупсэнхэр ары. Щэх зыхэмийлпэ гъогухэр щынэгъончъэнхэр мафэ къес гъунэ зылтыгъэгъэн фэе юфышоу къызэрэнжырээр ары.

МАМЫРИКЬО Нуриет.

Сурэтхэр йашынэ Аслын тырихыгъэх.

Ящилаакэ зыщагъэгъозагъ

Адыгэ Республикаим щыкхорэ юфтыхъабзэу «Бэц фыжъ» зыфиорэм тегээпсыхъагъэу хъафизэхэм я Урысые обществэ и Мыеекъопэ къэлэ организацье унэ-интернатым щыпсэухэу сэкъатныгъэ зилэ нэбгырэ 15-мэ ящилаакэ зыфэдэм зыщагъэгъозагъ.

Зэдэгүүшүэгъум илэхъан юфыгъуабзэм аансыгъэх: унэ-интернатым щылаактэ щырьлээр, яфэло-фашхэхэр зэрафагъэцакхэхэрэр, медицинэм епхыгъэ юфтыхъабзэхэр зэрээшшахыххэхэр, техниким иамалхэр алэ къырагъэхъанхэмкэ йэпилэгъу зэрафэххухъэхэр, интернат щагум дэт тучаным чээль товархэм языти (мыш щыпсэухээм пенсием щыщ лахь къараты ыки ашоигъо горэхэр а тучаным щащэфын алъэкы).

Яфэло-фашхэхэр зэрафагъэцакхэхэрэм ылъэнхыкоктэ аш фэдэу щыкхэгъэ ин къыхагъэшгъял, ау медицинэм епхыгъэ фэло-фашхэхэр нахь тэрээзу зэхажхэм, тучаным чээль гъомылапхъэ-

хэм ауасэ ежхэмкэ нахь лэрэфэтухъумэ зэршлойнхэр къауягъ. Сэкъатыгъэ зилэхэм бэшхэмрэ «къэгүүшүээрэ» тонометрэхэмрэ зыгъэфедэу бэл ахэтэр. Аш нэмыххэу зиггүүт къашыгъэхэм ашыц мобильнэ телефонхэр зэрэмгъэхэм къыххэу зыдэгүүтэ ашоийнхэм алтыгъэсэнхэ, джащ фэдэу хъафизэхэм яобшествэ ичылээ организацье зэпхынгъэ дырляэн зерамылхээлэр. Ау мыш дэжьым къыхагъэшгъягъэн фэе аныбжь зэрэхэклотагъэм елтыгъягъу янахыбээм техническе амалыкхэхэр алэ къырагъэхъанхэм аш фэдизэу ыуж зэримытхэр.

Чылпэ организацье илъякхэр интернатым чээсхэм афэлъягъэх яспа-

уныгъэ къыкимычынэу, яфэло-фашхэхэр нахь тэрээзу афагъэцэлэнхэу. Аш да��оу ѹашу-lyshухэр нэбгырэ пэпчь ратыгъэх, мы илъесир имыкызэ джыри ээ къафэкхонхэр агъэгүгъагъэх. Хъафизэхэм яобществэ хэтхэм общественэ юфышэхэм, художественэ самодеятельностын, спортын ялах зэрэхашыххэрэм мызэу, мыттуу ягугу тэшүү, ау аш фэдэхэм зипсаунгъэкхэ ахэлжээн зымылхэхэрэм нахыбэу тынаэ зэрэгтэйн фаер тщэгүүшэ.

А. Б. ХЛОПОВ.
Хъафизэхэм я Урысые обществэ ичылээ организацье итхъамат.

Банбл Суперлигэ
Бзэхэм язэгъэшшэнрэ Ѣныгъэмрэ

Лъэпкъхэм яеджэпшту

Бзэхэр зызызэрагъашшэрэ Гупчэу «Активыр» ильэс 25-рэ хуугъэ. Ащ фэгъэхыгъэ зэхахьэм зэфэхысыжхэр щашыгъэх.

«Активыр» унэе йофшаплэу ѿшт. Адыгабзэр, инджылызыбзэр, нэмцыбзэр, французыбзэр Ѣзызэрагъашшэх. Еджаклохэр аштэнхэм ыпеклэ зэдгүшшэгъу.

хэр зэхашхэх, упчэ хэхигъэхэм джэуапэу къаратыжырэр зэфахысыжы. Шэныгъэу къагъэльгъэрэр, еджакло къызышыклохэм алъэкыщт уахтэр къыдальтихээз купхэр зэхашхэх. Студент хуугъэхэм яегъэджен бзэ шэныгъэхэмкэ дунаим анахь Ѣзыцэрило Кембридж универсиетийн ипрограммэ тэгээпсийг. Спутник зэхигъэхэм янэрыльгъэу Іэпилгъухэр, АР-м шэныгъэхэм гъесэнгъэрэхэ и Министерствэ, къэлэ адмиинистрацием гъесэнгъэмкэ и Гъэлорышилэ, нэмыххэм шыкшылоу къашыхагъэхэр агъафедэх.

Гуэтныгъэх ахэльэу тиклээгъаджэхэм Ѣоф ашлэ, ясэнхьат зэрэгфэсагъэхэр Ѣзынгъэм къыцагъэльгъаго, — къелутэ «Активыр» ипащэу Аулэ Сусанэ. — Зэклэлтыклохэм хэхигъэх тильтээс еджэгъухэр лытэгъэхэхэх. Клэлэгъаджэр амалышуухэм алъыхууныр, хэкыпшэу къытотырэр «Активыр» имурдхэм адиштэу ышынар пшъэриль шхъялехэм ахтэлтийт.

Еджаплэм зыпкь итэу Ѣоф ышлээ, неущэр мафэм льпэсэ фэхууцтыр непе егъэпштэ. «Активыр» ипэшэ шхъялэу, Адыгэ Республиком льпэпкь гъесэнгъэмкэ

изаслуженнэ Ѣофшшэу Едыдж Мэмэт зэхахьэм Ѣытхьюу къышиуагъэм уевгъушо.

Дунэе сертификатхэр зыратыжигъэх еджаклохэм Великобританием и Кембридж университет уштэнхэр ѡтагъэх. Шэныгъэу куухэр къызышыгъэльгъуаагъэхэр къыхагъэшыгъэх. «Активыр» иеджаклохэр зэкэми апэ итхэм ашыщх.

Нэпсэу Бэлэ, Туцожь Юлие, Сусанна Акопян, Алина Воробьевам, Диана Гулян, Денис Каплановы, Хьот Асыет, Чэтэо Андзаур, Умарэ Динарэ, Хьоткъо Инал, Анастасия Шкарина. Дунэе уштэнхэр дэгъо зэрэгтагъэхэм фэшл Дунэе мэхъанэ зиэлтхуухэр аратыжигъэх.

Ащ фэдэ тхыльхэр зиэхэм зэдзэклохэм, упчлэжэгъуухэр, нэмыххэу дунаим Ѣоф Ѣашлэн алъэкыщт. «Активыр» ыгъэсагъэхэм ашыщхэр джырэ уахтэ Москва, Санкт-Петербург, Краснодар, Мыеекуапэ, фэшхъаф къалхэм ашлажъэх. Германием, Тырукем,

Италием, нэмыххэм ясэнхьаткэ Ѣоф ашышилхэрэр бэ мэхъух.

«Активыр» ильэс 25-рэ зэрэхуу гэхээлэгъэх зэхахьэм къызышыгъуаагъэх Нэпсэу Бэлэ, Анастасия Шкарина, Туцожь Юлие, Чэтэо Андзаур, Сусанна Акопян, Хьот Асыет, нэмыххэм. Зэклэми Дунэе тхыльхэр аратыжигъэх.

Шэныгъэу зэрэгтэгъотыгъэх Ѣзынгъэм зэрэзгагъэфедэштэм яцыхъэ тель. Ныбжыкхэр якэлэе гаджэхэм, Едыдж Мэмэтэ Аульэ Сусанэрэ льэшэу афэрэзэх.

— Еджэнэу фэмыер «Активыр» къэкоштэп, — къытуагъ Нэпсэу Бэлэ. — Индэгыпшызээр зэдгъашшээ, тишэнгъэхэм ахэтэгъахло, литературэу тызэджэн тълэкыщтыр нахыбэ мэхъу.

Адыгабзэр зэзигъэшшэрэ клэлэцыхэм уадгүшшээ зыхыкло, зэгъэпшэнхэр ошыых. Унагъом Ѣмыгүшшэхэу «Активыр» аштагъэхэм адыгабзэр къяхыльэкыщтыг.

— Адыгабзэр унагъом Ѣебгъэжэнэш, клэлэцыхыкло ыгынпээм, еджаплэм ашылтыгъэхэлтэн фэе, — къелутэ Едыдж Мэмэт. — Гуцылааки, тхаки «Активыр» Ѣизэргагъэшшэхэн алъэкы.

Бзэр — пэс. Адыгэ пшысэхэр, нарт къэбархэр, адыгэ орэдхэр, усэхэр уильэпкь ыбзэкэх зэхэпхынхэм имехъанэ зыкьеэтын «Активыр» бзэхэм ямызакъоу, шэн-хабзэхэр Ѣизэргагъашшэх, еджаклохэр Ѣзынгъэм фапух, зэгурунонгъэ ин ахэльэу льэпкь зэфэшхъафхэр Ѣеджэх.

«Активыр» ыпеклэ льыкштэниэу, Ѣытхьюу фалорэх хэхъонэу фэтэло.

Сурэтхэр «Активыр» Ѣыкло-гээ зэхахьэм къыцытетхыгъэх.

Футбол. Урысыем и Кубок

Хэта зыхыщтыр?

Урысыем футболыкэ и Кубок къыдэхыгъэнэм фэгъэхыгъэ зэлукэгъухэу финалым и 1/8-м хахьэхэрэр зерауухыгъэхэм шъуащтэгъэгъуазэ.

«Рубин» — «Динамо» — 1:0, «Оренбург» — «Тюмень» — 1:0, «Урал» — «Нижний Новгород» — 2:0, «Локомотив» — «Енисей» — 4:1, «Ахмат» — «Арсенал» — 0:2, «Крылья Советов» — «Краснодар» — 1:2, «Ростов»

— «Зенит» — 3:1, «Спартак»

— «Анжи» — 1:0.

Финалым и 1/4-м хэхьагъэхэм тъыгъэгъазэм и 5-м аперэ Ѣешэгъухэр зэдьягъэштых.

«Локомотив» — «Рубин»

— «Краснодар» — «Ростов»

— «Спартак» — «Урал»

— «Оренбург» — «Арсенал»

Ятонэрэ Ѣешэгъухэр мэзаем и 24-м, 2019-рэ ильэсэм зэдьягъэштых.

«Рубин» — «Локомотив»

— «Ростов» — «Краснодар»

— «Урал» — «Спартак»

— «Арсенал» — «Оренбург».

Нэклубгъор зыгъэхвазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзыщагъэр
ыкы къыдэзыгъэ
гъэкырэр:

Адыгэ Республиком льэпкь Йоххэмкэ, Йэкыб къэралхэм ашыпсурэ тильэпкэгъухэм адырьээ зэхынгъэхэмкэ ыкы къэбар жуугъэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэхэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлзээ, шрифтэ 12-м нахь цыкунэу Ѣытэп. Мы шалхэхэм адимыштэрэ тхъагъэхэр редакцием зэхигъэхэлжых.

E-mail: adygoe@mail.ru

Зыщаушыхытагъэр:
Урысы Федерацием хэутын Йоххэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкы зэлтынхэмкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэорышилэ, зэраушыхытагъэрэ номерыр ПИ №ГУ23-00916

Зыщахаутырэр
ООО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклэмкэ
пчагъэр
3801
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2699

Хэутынм узышкээтхэнэу Ѣытэхъэр Сыхьатыр 18.00

Зыщахаутырэр
уахтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор
шхъаилэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаилэр
игудадэр
Мэшлээкъо С. А.

Пшъэдэхыжырэ секретарыр
ЖакИэмкъо А. З.